

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție UTA Găgăuzia, Sîrbu Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 21 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui

Stănilă Denis xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.02.2020 - 27.05.2020;

Instanța de apel: 27.05.2020 - 21.10.2020;

Instanța de recurs: 25.01.2021 - 07.07.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 27 mai 2020, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Stănilă Denis a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Stănilă Denis la data de 22 decembrie 2019, aproximativ la ora 22:32, ne deținând permis de conducere, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, conducea automobilul de model Opel Vectra cu numărul de înmatriculare xxxx, pe str. Mihai Eminescu din or. Leova, fiind stopat pentru verificarea actelor de către colaboratorii Inspectoratului Național de Patrulare. În procesul verificării actelor, Stănilă Denis prezenta semne evidente că se află în stare de ebrietate. Întru confirmarea și aprecierea gradului stării de ebrietate, conducătorului auto i-a fost propus prelevarea probelor de aer cu alcooltestul „Drager”, pentru stabilirea gradului stării de ebrietate, la care conducătorul auto Stănilă Denis a refuzat trecerea testării cu rea voință, fapt consemnat în procesul-verbal de constatare a infracțiunii din 22 decembrie 2019.

Acțiunile lui Stănilă Denis, au fost încadrate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Procurorul, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Stănilă Denis să-i fie

stabilită pedeapsa în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, iar conform art.85 alin.(1) Cod penal, să-i fie cumulată parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Leova din 28 aprilie 2015, stabilind pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis,

În motivarea apelului a invocat, că instanța de fond la individualizarea pedepsei a omis că inculpatul Stănilă Denis fiind în termen de probă stabilit prin sentința Judecătorei Leova din 28 aprilie 2015, a comis o nouă infracțiune, iar pedeapsa aplicată de prima instanță, nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale și anume corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea dată, precum și curmarea și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În contextul enunțat, a considerat că instanța eronat a interpretat prevederile art.85 alin.(1) din Codul penal, privind cumularea parțială a sentințelor și stabilirii unei pedepse mai aspre, invocând că, potrivit art.90 alin.(10) Cod penal, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art.85 Cod penal, dacă, după caz, nu sânt aplicabile prevederile art.90 alin.(11) Cod penal. Potrivit alin.(11) al aceluiași articol, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată, la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei.

Acuzatorul consideră că pedeapsa aplicată de prima instanță, nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale și anume corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea dată, precum și curmarea și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni

3.2. Avocatul Șcheau Igor în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Stănilă Denis, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea apelului a indicat, că pedeapsa aplicată lui Stănilă Denis este prea aspră, întrucât inculpatul și-a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele săvârșite.

Astfel, consideră apărarea că inculpatului Stănilă Denis urmează să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, reieșind din circumstanțele menționate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 21 octombrie 2020, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței primei instanțe, fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, în urma cercetării suplimentare a probelor administrate de prima instanță, apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, călăuzindu-se de propria convingere, instanța de apel a conchis că prima instanță a stabilit corect starea de fapt, iar acțiunile inculpatului Stănilă Denis just au fost încadrate în dispoziția art.264¹ alin.(4) Cod penal.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului Stănilă Denis, instanța de apel a notat că sancțiunea art.264¹ alin.(4) Cod penal prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an.

Conform art.16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de Stănilă Denis, se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

La caz, prima instanță nu a reținut în sarcina inculpatului careva circumstanțe atenuante, iar în calitate de circumstanțe agravante instanța de a stabilit comiterea infracțiunii de către o persoană care anterior a comis infracțiuni.

Astfel, instanța de apel a relatat că la numirea pedepsei inculpatului Stănilă Denis, instanța de fond a respectat prevederile art.6, 7, 61, 75 – 78 din Codul penal, a ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit prevederile art.364¹ alin.(4) Cod penal, s-a căit sincer de cele comise, astfel corect a considerat necesar aplicarea în privința acestuia a unei pedepsei penale sub formă de închisoare, care este echitabilă în raport cu fapta comisă.

Subsecvent, instanța de apel a remarcat, că prima instanță corect a ajuns la concluzia că prevederile art.85 Cod penal nu pot fi aplicate la caz, or, după cum reiese din materialele dosarului conform informației eliberate de Biroul de Probațiune Leova nr. 354 din 18 mai 2020, Stănilă Denis la data de 14 mai 2020 a fost exclus de la evidență în legătură cu expirarea termenului de probațiune (f.d.98).

La fel, instanța de apel a respins alegațiile procurorului potrivit cărora pedeapsa aplicată inculpatului Stănilă Denis este prea blândă, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Mai mult, instanța de apel a constatat că în cererea de apel procurorul nu a indicat concret în ce mod pedeapsa sub formă de închisoare cu executare reală în raport cu gravitatea infracțiunii și circumstanțele în care a fost săvârșită, ar putea contribui la reeducarea inculpatului Stănilă Denis.

Așadar, instanța de apel efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, a conchis că pedeapsa stabilită de prima instanță este motivată, individualizată și aplicată în acord cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, a declarat recurs ordinar prin care, invocând prevederile art.427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea ce ține de individualizarea pedepsei penale, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs, procurorul a menționat că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Consideră că, instanțele de fond la individualizarea pedepsei au omis că inculpatul Stănilă Denis fiind în termenul de probă stabilit prin sentința Judecătorei Leova din 28 aprilie 2015, a comis o nouă infracțiuni. Aceste circumstanțe relevă faptul că unica și indiscutabilă metodă de reeducare și corijare, este condamnarea inculpatului, cu aplicarea prevederilor art.85 Cod penal, or, argumentele invocate la adoptarea soluției prin care instanțele invocă că pedeapsa nu trebuie să implice o suferință pe măsură de a-și atinge scopul, sunt neîntemeiate,

devreme ce inculpatul Stănilă Denis, fiind deja în conflict cu legea, nu a îndreptățit încrederea care i-a fost acordată, nu și-a revizuit atitudinea față de valorile sociale și comportamentul lui față de membrii societății.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință inculpatul, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsite de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal atestă, că acuzatorul de stat invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau când 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Având în vedere argumentele recursului, Colegiul penal conchide că, acuzatorul de stat critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent și anume - din motivul că, în opinia sa, instanța de apel greșit a menținut sentința în partea stabilirii în privința inculpatului.

Raportând însă argumentele invocate la circumstanțele speței, Colegiul penal relevă, că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Reieșind din partea descriptivă a deciziei contestate, Colegiul penal atestă că instanțele de fond au constatat și au apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art.art.61, 75-77, 84, 87 Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Conform art.7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Potrivit prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii

săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, analizând în ansamblu totalitatea probelor administrate și cercetate în cadrul întregului proces penal, Colegiul penal consideră că instanțele de fond corect au conchis că, vinovăția inculpatului Stănilă Denis este pe deplin dovedită și acțiunile lui just au fost încadrate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, care prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an.

Totodată, reieșind din prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, instanța de apel corect a reținut opinia primei instanțe privind stabilirea unor noi limite de pedeapsă aplicabile în privința inculpatului, în baza cărora i-a fost stabilită inculpatului Stănilă Denis, pentru infracțiunea comisă, pedeapsa penală sub formă de închisoare, care este echitabilă în raport cu fapta comisă.

În practica judiciară constantă a fost statuat, că prin sintagma „*limitelor de pedeapsă prevăzută de lege*” legiuitorul a avut în vedere că pedeapsa, în cazul în care este închisoarea, se reduce cu o treime din maximum și din minimum prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului.

Prin urmare, Colegiul penal atestă, că instanța de apel corect a stabilit măsura și mărimea pedepsei în privința inculpatului, la aprecierea căreia a luat în considerație, că Stănilă Denis și-a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată în ordinea prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală.

Subsecvent, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

În privința dezacordului procurorului precum că instanțele de fond la individualizarea pedepsei au omis că inculpatul Stănilă Denis fiind în termen de probă stabilit prin sentința Judecătorei Leova din 28 aprilie 2015, a comis o nouă infracțiuni, or, această circumstanțe relevă faptul că unica și indiscutabilă metodă de reeducare și corijare, este condamnarea inculpatului, cu aplicarea prevederilor art.85 Cod penal, Colegiul penal menționează, că instanțele de fond corect au ajuns la concluzia că prevederile art.85 Cod penal nu pot fi aplicate la caz, or, după cum reiese din materialele dosarului conform informației eliberate de Biroul de Probațiune Leova nr. 354 din 18 mai 2020, Stănilă Denis la data de 14 mai 2020 a fost exclus de la evidența Biroului de Probațiune Leova în legătură cu expirarea termenului de probațiune (f.d.98).

Ca urmare, instanța de recurs menționează că, circumstanțele la care face referire acuzarea în cererea de recurs au fost luate în considerație la aplicarea pedepsei de către instanțele de fond, care au ținut cont de faptul că inculpatul Stănilă Denis a recunoscut vinovăția, se căiește sincer și a solicitat ca judecarea cauzei să fie înfăptuită conform procedurii

prevăzute de art.364¹ Cod de procedură penală, dar și de faptul că la caz au fost stabilite circumstanțe care agravează răspunderea inculpatului și anume săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată, și că în privința acestuia, lipsesc careva temeiuri pentru aplicarea prevederilor art.85 Cod penal.

Relevant, la caz, Colegiul penal constată și faptul, că temeiurile invocate de către recurent, precum și argumentele acestuia au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Subsidiar, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

În contextul celor expuse, Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Stănilă Denis, instanțele de fond nu a comis erori de drept, iar pedeapsa aplicată inculpatului este una corectă, fiind apreciate corect circumstanțele de fapt și de drept în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și cu prescripțiile de drept material, ținând cont de prevederile art.61, 75-78 Cod penal, astfel că la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la examinarea recursului declarat de către procuror, nu au fost stabilite careva erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție UTA Găgăuzia, Sîrbu Lilia, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 21 octombrie 2020, în cauza penală în privința inculpatului *Stănilă Denis xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 august 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda